
De financiële bijsluiter: verplicht vanaf 1 juli 2002

Inleiding

Eind vorig jaar is het Besluit financiële bijsluiter gepubliceerd (Stb. 670, 2001) (hierna: het Besluit). Op grond van het Besluit worden financiële ondernemingen verplicht om per 1 juli 2002, indien zij complexe financiële producten aanbieden, voor deze producten een actuele financiële bijsluiter te maken en deze tijdig en kosteloos beschikbaar te stellen aan afnemers van deze producten. Deze verplichting tot het maken van een financiële bijsluiter zal gelden voor nieuwe, maar ook voor reeds bestaande complexe producten die nog worden aangeboden. De financiële bijsluiter mag elektronisch, via internet of e-mail, ter beschikking worden gesteld, maar op verzoek van de afnemer moet altijd een papieren versie worden toegezonden.

Wat is nu een complex product?

In het Besluit wordt een complex product omschreven als 'een financieel product of een financiële dienst, opgebouwd uit componenten die behoren tot verschillende soorten van financiële diensten of producten en waarvan de waarde van tenminste een der componenten afhankelijk is van de ontwikkeling op financiële markten of andere markten'. Voorbeelden zijn levensverzekeringen waarbij de premies belegd worden in effecten, hypothecaire leningen gecombineerd met een levensverzekering waarbij de premies worden belegd in effecten en effectenlease producten. Het Besluit geeft de financiële toezichthouders echter ook de mogelijkheid om andere financiële producten of diensten aan te wijzen als een complex product, indien dit ten behoeve van de vergelijkbaarheid van complexe producten met de aan te wijzen financiële dienst of het product wenselijk is. De Nederlandsche Bank (DNB) heeft gebruik gemaakt van deze mogelijkheid door in de Regels ter uitvoering van het Besluit financiële dienstver-

lening (hierna: de Regels) te bepalen dat ook rechten van deelneming in een vergunninghoudende beleggingsinstelling zijn aangewezen als complex product. De ratio achter deze aanwijzing is dat beleggingsfondsen veelal concurreren met beleggingsverzekeringen. Dit heeft echter tot gevolg dat vergunninghoudende beleggingsinstellingen zowel een prospectus moeten maken op grond van artikel 6 van het Besluit toezicht beleggingsinstellingen als een financiële bijsluiter.

Wie moet de financiële bijsluiter maken?

De plicht om een financiële bijsluiter te maken rust op zogenoemde financiële ondernemingen. Volgens het Besluit zijn financiële ondernemingen, onder meer, beleggingsinstellingen als bedoeld onder artikel 12 van de Wet toezicht beleggingsinstellingen (WTB) (kort gezegd: vergunninghoudende beleggingsinstellingen) en effectenbemiddelaars en vermogensbeheerders als bedoeld onder artikel 11 van de Wet toezicht effectenverkeer 1995 (Wte 1995). Aanbieders van effecten die op grond van artikel 3 Wte 1995 een prospectus moeten publiceren en die zelf geen financiële onderneming zijn, zijn dus niet verplicht om voor hun producten, die toch ook complex kunnen zijn (bijvoorbeeld reverse convertible obligaties en bepaalde effectenlease producten), een financiële bijsluiter te maken. Op zichzelf is dat ook niet zo vreemd, immers op deze aanbieders rust de plicht om een prospectus te maken, waarin in principe ook voldoende informatie moet staan om te beoordelen wat de kenmerken zijn van het aangeboden. Veel complexe producten worden verkocht via tussenpersonen, die niet allemaal onder toezicht staan van een van de financiële toezichthouders en die ook niet vallen onder de definitie van financiële onderneming. Tussenpersonen hoeven zelf daarom geen financiële bijsluiters te maken, maar de financiële ondernemingen moeten ervoor zorg dragen, contractueel of feitelijk, dat in de praktijk de financiële bijsluiters door de tussenpersonen tijdig aan de afnemer ter beschikking worden gesteld.

Wat moet er in de financiële bijsluiter staan?

In de financiële bijsluiter mag, in voor de afnemer begrijpelijke bewoordingen, uitsluitend een limitatief aantal onderwerpen worden behandeld. Financiële ondernemingen mogen geen onderwerpen toevoegen aan de financiële bijsluiter. De reden hiervoor is dat de financiële bijsluiters zoveel mogelijk gelijkvormig moeten zijn en onderling vergelijkbaar. Onder meer moet informatie worden opgenomen over de verplichtingen die de afnemer op zich neemt, informatie over voorbeeldrendementen, de kosten, de mogelijkheid van opzegging en de daarmee verbonden kosten, en de fiscale aspecten. De toezichthouders DNB en STE hebben deze voorschriften respectievelijk uitgewerkt in de

---

Regels en in Bijlage 8 van de Nadere Regeling Toezicht Effectenverkeer.

Dit artikel uit Vennootschap & Onderneming is gepubliceerd door Boom juridisch en is bestemd voor anonieme bezoeker

Vrijstellingen

Een financiële onderneming hoeft geen bijsluiter te maken indien (1) het product uitsluitend wordt aangeboden aan afnemers die buiten Nederland wonen of (2) het product wordt verworven door middel van een transactie op een effectenbeurs, zoals bijvoorbeeld de koop van beursgenoteerde aandelen in een beleggingsmaatschappij. In het eerste geval moet wel in de documentatie waarin het product wordt aangeboden uitdrukkelijk opgenomen zijn dat het product alleen wordt aangeboden aan niet in Nederland woonachtige afnemers. Wat betreft het tweede geval is het van belang dat closed end beleggingsfondsen wel een financiële bijsluiter ter beschikking moeten stellen. Voorts is er een gedeeltelijke vrijstelling mogelijk indien (1) het complexe product kosteloos kan worden herroepen en de bijsluiter ruimschoots voor het verstrijken van de termijn voor herroeping is toegezonden of (2) de afnemer buiten Nederland woont. In deze gevallen moet een bijsluiter wel beschikbaar zijn, maar hoeft deze niet voor het sluiten van de overeenkomst te worden verstrekt aan de afnemer.

Slot

Vanuit het oogpunt van de consumentenbescherming is het goed dat er een eenduidig en eenvoudig document komt waarin beknopt en, als het goed is, begrijpelijk de kenmerken van het aan te schaffen product worden uiteengezet. Ik vraag mij alleen wel af in hoeverre een consument dit werkelijk gaat lezen, naast alle andere informatie (prospectus, offerte van een hypothecaire lening en de daarbij horende voorwaarden, polisvoorwaarden van levensverzekering enz.) die ook tot zijn beschikking staat. Overigens is het plan om na een jaar na invoering de werking van de financiële bijsluiter te evalueren.

*Mr. A.E. den Tex
NautaDutilh*